

СИЛАБУС КУРСУ
«Психологічна допомога особистості»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» (ОПП «Практична
 психологія»)
 педагогічний факультет

Назва курсу	Психологічна допомога особистості за освітньо-професійною та освітньо-науковою програмами
Адреса викладання курсу	Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-6 Понеділок 14.00
Контактна інформація щодо викладача	Свтушенко Ірина Володимирівна i.v.yevtushenko@npu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щочетверга з 11.00 до 13.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Психологія особистості», «Вікова психологія», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції», «Основи психотерапії»
Мета та завдання курсу	<p>Метою опанування даної дисципліни є формування знань, умінь та навиків щодо надання психологічної допомоги особистості в різній віковий проміжок життя.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ознайомлення студентів з джерелами, історією та сучасними завданнями науки, методами та особливостями застосування конкретних методик психологічної допомоги особистості; -поглиблення розуміння взаємозв'язків психологічної допомоги особистості з загальною, віковою, соціальною психологією, а також психологією особистості, патопсихологією, психокорекцією та психотерапією; -формування та закріплення практичних навичок з психологічної допомоги; -формування професійно-значущих якостей особистості майбутнього фахівця та творчого відношення до професійної діяльності в сфері допомоги особистості
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія особистості», «Вікова психологія», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції», «Основи психотерапії»
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Психологічна допомога особистості» складається з трьох модулів. У змісті першого модуля «Теоретичні та практичні основи психологічної допомоги особистості» висвітлюються теоретичні

	<p>засади побудови курсу. Розповідається про наукові здобутки та сутність та структуру психологічної допомоги. Другий модуль «Основні напрями психологічної допомоги різним віковим категоріям» висвітлює основні напрями психологічної допомоги як у кризові(незаплановані) періоди життя людини та й в період вікових життєвих криз. Студенти мають можливість на практиці оволодіти різноманітними методиками психологічної допомоги Третій модуль. «Сучасні традиції у практиці надання психологічної допомоги та самопомоги» висвітлює теперішні події, що відбуваються в країні з точки зору психологічної допомоги постраждалим в зоні бойових дій, роботу з переселенцями тощо. Також, цей модуль передбачає навчання студентів навичкам самопомоги в умовах психологічного перевантаження, синдрому емоційного (професійного) вигорання тощо.</p>
<p>Чому це актуально, цікаво чи важливо?</p>	<p>Психологічна допомога особистості - це основна діяльність практичного психолога. Оволодіння основами даного курсу дає можливість опанувати засоби психологічної допомоги у формі психокорекцій нош, консультативної, або психотерапевтичної діяльності професіонала. Практичні заняття з даного курсу навчають швидко реагувати на запит особистості , яка потребує психологічної допомоги та знаходити й реалізовувати стратегії допомоги..</p>
<p>Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця</p>	<p>Навчальна дисципліна «Психологічна допомога особистості» є вибірковою, вона – складова циклу професійної підготовки магістрів.</p>
<p>На які питання відповідь курс і його головний аргумент?</p>	<p>У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчається, з одного боку, правильно розуміти запит клієнта на психологічну допомогу, швидко знаходити стратегію психологічної допомоги та діяти інтегрованими методами. Також, реалізуючи психологічну допомогу курс навчає само актуалізації та гармонізації самооцінки допомагаючої особистості.</p> <p>Головний аргумент: оволодіння професійними знаннями і вміннями щодо організації та здійснення психологічної допомоги</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР14. Здатність будувати (розробляти): різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини:</p>

	<p>технології ігromodelювання, технології психоконсультавання, психокорекційні технології.</p> <p>ПР 18. Здатність будувати адекватну стратегію і тактику психологічної допомоги різним категоріям населення, клієнтам у різних професійних сферах діяльності щодо досягнення власного «акме», побудови власного професійного іміджу.</p> <p>ПР19. Здатність використовувати різноманітні технології у здійсненні психоконсультавання та психокорекції.</p> <p>ПР20. Здатність орієнтуватися в теоретичних моделях психологічної допомоги, використовувати їх в різноманітних її галузях та різновидах, володіти основними процедурами, техніками та конструктами</p>
Методи навчання	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікровикладання, інверсії, емпатії, інциденту, конкретної професійної ситуації</p> <p>Рольовий тренінг.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
Перелік основних практичних завдань	<p>Модуль 1. «Теоретичні та практичні основи психологічної допомоги особистості»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Складання словника психологічних термінів щодо психологічної допомоги особистості. 2. Створення презентацій на тему модуля. 3.Теоретичні брейн-ринги на тему модуля. <p>Модуль 2. «Основні напрями психологічної допомоги різним віковим категоріям»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка рекомендацій для батьків та вчителів з психологічної допомоги дітям різного віку. 2. Створення картотеки діагностичних методик щодо виявлення станів особистості, що потребують психологічної допомоги. <p>Модуль 3. «Сучасні традиції у практиці надання психологічної допомоги та самопомоги»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розробка інтерактивних занять та тренінгів для навчання оволодіння навичкам самопомоги в стресових та кризових станах
Література для вивчення дисципліни	<p>Основні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бойові психічні травми та психологічна реабілітація військовослужбовців [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://studopedia.org/4-152749.html. 2. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь:теория и практика. Изд.4-е, испр. Ии доп. К. : Освіта України, 2007. 332 с. 3. Бондаренко А.Ф. Социальная психотерапия личности (психосемантический подход). К. : КГПІІІЯ, 1991. 189 с. 4. Гридковець Л. М. Світ життєвих криз людини як дитини своєї сім'ї, свого роду та народу: монографія. – Львів : Скриня, 2016. – 380 с. 5. Кльоц Л. А. Соціальному педагогу про суїцид // Соціальний працівник. 2007. Верес. (№ 17). С. 15–31. 6. Кокун О.М. Оптимізація адаптаційних можливостей людини: психофізіологічний аспект забезпечення діяльності: монографія. К.: Міленіум, 2004. 265 с. 7. Колодзин Б. Как жить после психической травмы. М. : Шанс, 1991. 154 с. 8. Корольчук М. С. Актуальні проблеми психофізіології військової діяльності : Київ : КВГІ, 1996. – 164 с.

9. Корольчук М. С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. Київ : ІНКОС, 2002. – 272 с.
10. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини: навч. посіб.. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. 316 с.
11. Крайнюк В.М. Психологія стресостійкості особистості: монографія. К.: Ніка-Центр, 2007. 432 с.
12. Крайнюк В.М. Теорія та практика психологічної допомоги. К.: НАОУ, 2003. 158 с.
13. Лісова О. С. Психологія суїцидальної поведінки. Чернівці :2004. 233 с.
14. Макаревич О.П. Психологічна підготовка особистості до поведінки в складних ситуаціях. К. : ВГІ НАОУ, 2000. 188 с.
15. Медведєв В. С. Суїцид та професійна деформація працівників органів внутрішніх справ // Психологія суїцидальної поведінки: Діагностика, корекція, профілактика : зб. наук. праць. Київ : РВВ КІВС, 2000. С. 62–65.
16. Международная классификация болезней 10-го пересмотра. Клиническое описание и указание по диагностике. Киев, 2005. С. 302-309.
17. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ, 2018. 208 с
18. Профілактика посттравматичних стресових розладів: психологічні аспекти. Методичний посібник / Упор. : Д. Д. Романовська, О. В. Ілащук. Чернівці : Технодрук, 2014. 133 с.
19. Психологія суїциду : посібник / за ред. В. П. Москальця. Київ : Академвидав, 2004. 286 с.
20. Тарабрина Н.В. Практикум по психологии посттравматического стресса. СПб: Питер, 2001. 272 с.
21. Федоренко Р. П. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2012. 200 с.
22. Федоренко Р. П. Психологія суїциду. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. 260 с.
23. Шестопалова Л. Ф. Профілактика посттравматичних стресових розладів у жертв надзвичайних подій: медико-психологічні аспекти // Гуманітарний часопис. 2005. № 1. С. 103–108.
24. DSM-IV. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. [4-th ed.]. Washington, DC : APA, 1994. 399 p.
25. Horowitz M. J. Signs and symptoms of posttraumatic stress disorder // Archives of General Psychiatry. – New York, 1980. Vol. 37. P. 85–92.
26. Kaplan. H. Synopsis of Psychiatry and Behavioral Sciences. Clinical Psychiatry 6th Edition

Допоміжна література

1. Василюк Ф.Е. Психология переживаний. М. : Наука, 1984. 427 с.
2. Групповая психотерапия /Под редакциейю Б.Д. Карвасарского. М. : Медицина, 1990. 468 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Гроф С. Области человеческого бессознательного. М. : МТМ, 1994. 240 с. 4. Гроф С. За пределами мозга. М. : Соцветие, 1992. 336 с. 5. Групповая психотерапия / Под ред. Б.Д. Карварского, С. Ледера. – М. : Медицина, 1990. – 381 с. 6. Котллер Д., Браун Р. Психологическое консультирование. СПб. : Питер, 2001. 464 с. 7. Карвасарский Б.Д. Психотерапия. М. : Медицина, 1985. 303 с. 8. Кочюнас Р. Психотерапевтические группы : Теория и практика. М. : Академический проект, 2000. 240 с. 9. Ормонт Р. Луи. Групповая психотерапия: от теории к практике : пер. с англ. Ч.1. СПб., 1998. 134 с. 10. Петровская Л.А. Теоретические та методические проблемисоциально-психологического тренинга. М.: Логос, 1982. 245 с. 11. Фромм Э. Душа человека. М. : Республика, 1992. 430 с. 12. Юнг К. Тэвистокские лекции. Аналитическая психология: ее теория и практика. К. : СИНТО, 1995. 228 с. 																			
Політика курсу	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																			
Політика оцінювання	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="525 1550 798 1653">Вид діяльності</th> <th data-bbox="798 1550 1066 1653">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th data-bbox="1066 1550 1292 1653">Кількість одиниць до розрахунку</th> <th data-bbox="1292 1550 1487 1653">Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="525 1653 798 1989">Робота на семінарському занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td data-bbox="798 1653 1066 1989">5</td> <td data-bbox="1066 1653 1292 1989">8</td> <td data-bbox="1292 1653 1487 1989">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="525 1989 798 2027">ІНДЗ</td> <td data-bbox="798 1989 1066 2027">15</td> <td data-bbox="1066 1989 1292 2027">2</td> <td data-bbox="1292 1989 1487 2027">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="525 2027 798 2063">Модульна</td> <td data-bbox="798 2027 1066 2063">10</td> <td data-bbox="1066 2027 1292 2063">3</td> <td data-bbox="1292 2027 1487 2063">30</td> </tr> </tbody> </table>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	8	40	ІНДЗ	15	2	30	Модульна	10	3	30			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																	
Робота на семінарському занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	8	40																	
ІНДЗ	15	2	30																	
Модульна	10	3	30																	

	контрольна робота				
					максимальна кількість балів 100

Форма підсумкового контролю успішності - залік

Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять